

BOGDAN A. PĂPĂDIE, GABRIEL I.
NĂSTASE – *ISTORIA RĂZBOIULUI*
DIN UMBRĂ (EDITURA PACO,
BUCUREȘTI, 2014)

Gheorghe VĂDUVA¹
(vaduvageorge@yahoo.fr)

ABSTRACT: The book which is going to be presented in this review approaches the shadow side of the information management, specifically, the history of the secret services from all around the world. There are included insolite details of the Romanian spies, too. Above all, the activity and life of spies are ruled by other laws than the ordinary ones for the ordinary world. These laws are overshadowed as well and there is quite difficult to describe the life of spies, which rather seems like a continuous war in shadow. The authors of the book assigned themselves the hard task to bring to light important matters about the history of the war from the shadow.

KEYWORDS: shadow, war, secret services, spy

Lumea a avut, de când se știe, are și acum și va avea mereu fel de fel de iluzii. Unele mai teribile decât altele. Unii își propun să pună în ordine diversitatea, alții să diversifice unitatea, iar cei mai grei dintre greii lumii, unii foarte bine ascunși, alții la vedere, dar tot ascunși vor s-o facă una cu interesele lor, să-i guverneze adică arealul, idealul și tot ce mișcă pe mapamond. Nu este prea greu, pentru că, deja s-a dovedit, identitatea care are în mână finanțele are iluzia perfectă că poate face ce vrea cu lumea aceasta și cu oricare altă lume din lumile vizibile, invizibile sau previzibile. Poate genera crize și războaie, poate îndatora și distruge state întregi, poate controla controlul și submina chiar și subminarea (dar nu în sensul negării

1 General de brigadă în retragere; doctor în științe militare; cercetător științific gr. I la Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, București. Textul, cu titlul: „*Umbra care nu se vede*”, reprezintă prefața cărții și este reprodus cu acordul autorului (N. Red.)

negației, ci în cel al dublării acesteia!), chiar dacă mai circulă încă o vorbă atentă potrivit căreia cine scoate sabia de sabie va pieri.

Întrebarea destul de tulburătoare care încă se mai pune și se va pune probabil din ce în ce mai tranșant, despre misterele unor umbre care au adus și aduc lumină în mințile celor care iau decizii este una esențială: *Cât întuneric și câtă lumină produc aceste umbre?* De unde, alte și alte întrebări: *Unde-i soarele care le generează? Pe care cer răsare acesta? Și cine îl mai vede?*

Cartea de față pătrunde în interiorul acestor umbre și le dezvăluie, atât cât se pot dezvălui, într-o manieră flash, dramele și misterele.

Există un război continuu al acestei lumi, un război fără de care n-ar exista nici gândul, nici securitatea, nici lumea și nici viața. Acest război se numește *cunoaștere*. Iar cunoaștere înseamnă informație asimilată, adică nedeterminare înlăturată. Omul nu este altceva decât un concept cognitiv, bazat esențialmente pe această monadă a universului cognitiv: *informația*. Deși acest raționament este foarte simplu, el va părea și va apărea totdeauna ca foarte complicat și extrem de sofisticat. Desigur, omul este sau pare a fi substanță, energie și informație. Dar numai Dumnezeu știe dacă este numai atât! Cele trei stări ale aceleiași condiții nu se departajează, ci se integrează. Ele nu pot exista decât împreună, fiecare dintre ele fiind vitală pentru celelalte și chiar pentru sine. *Dacă un singur minut n-ar avea informație, omul ar pieri.*

Serviciile de informații sunt senzorii, ochii, urechile, analizatorii și sintetizatorii monadei universale a ființei umane, a societății, a securității și a vieții care se numește, așa cum am spus mai sus, informație. Informația este cărămida cunoașterii, atunci când se teaurizează. Iar cărămidă, în actul construcției, înseamnă valoare. De aici nu rezultă că serviciile sunt factorum, că, vezi Doamne, fără ele n-ar exista nici oameni obișnuiți, nici savanți și nici măgari, acestea din urmă fiind cele două categorii ultraimportante și ultrasensibile pe care, Napoleon, în timpul bătăliilor, le dispunea în

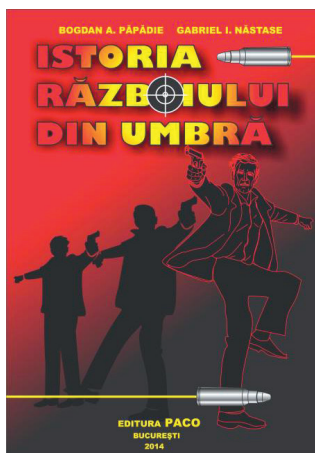

Foto: Coperta cărții: Bogdan A. Păpădie, Gabriel I. Năstase – *Istoria războiului din umbră*, Editura PACO, București, 2014.

mijlocul dispozitivului, ca să fie cât mai bine protejate și apărate. Rezultă doar că, pentru decidenții politici, angajați cu trup, suflet și cu tot interesul în bătălia universală pentru putere și supraviețuire și pentru a face față acesteia, ele, serviciile, culeg datele și aproape toate ingredientele din care se extrage și se sintetizează sau, după caz, se detaliază informația. Fără această informație, nu există nici decizie viabilă, nici putere, nici influență, nici supraviețuire. Fără ochi, omul este orb, fără minte, este dobitoc.

Serviciile de informații cam asta fac. Aduc și duc în lume ceea ce ele numesc sau noi denumim ceea ce credem că generează și numesc ele Intelligence. Intelligence-ul nu este o instituție, ci un concept. Sau poate o instituție a unui concept. Este ceea ce spunea Michelangelo că este statuia: o formă preexistentă în piatră, pe care sculptorul o identifică și o scoate de acolo, redând-o văzului oamenilor. Pentru că, acolo, în piatra brută, doar el și numai el o vede. La fel se petrec lucrurile și cu informația. Procesul prin care ea, informația, este scoasă din noianul de date, de imagini, de fraze, de propoziții, de cuvinte și de tot ce se spune, se vede, se aude se numește *intelligence* și este, deopotrivă, o știință, o experiență îndelungată, adică o practică și ceea ce este esențial o artă. O artă strategică. Pentru că informația, chiar și cea de la nivelul acțiunii directe, cea tactică, are totdeauna valoare strategică.

În demersul lor, structurat, așa cum spuneam, pe o tehnică de fractali, sunt relevate, cum de puține ori se întâmplă, niște adevăruri care, astăzi, în societatea noastră plină de viclenii și stratageme, rareori mai pot fi spuse, fără reacții viscerale din partea celor care înțeleg cu greu, mai exact, nu vor în nici un fel să înțeleagă despre ce-i vorba.

Autorii arată că, de fapt, cam toți, în toate timpurile și în toate orânduiri, fac... *poliție politică*, prin aceasta înțelegându-se totalitatea măsurilor în mozaic multifazic sau cu salt de frecvență, care se iau pentru apărarea mai mult sau mai puțin directă, mai mult sau mai puțin strategică (de regulă, ofensivă sau, oricum, foarte activă și chiar agresivă) a unui regim politic împotriva altui regim politic, mai exact, împotriva tuturor aceluia care nu-l agreează, indiferent cât de democrați sau de autocrați s-ar crede, indiferent de ce culoare ar fi sau ar spune că sunt. Roșie, verde, galbenă, albastră, portocalie sau amestecată, ca să nu mai vorbim de infinitele combinații dintre acestea.

Deci, prima regulă în cadrul unui areal unde nu există nici reguli, nici nereguli: *toată lumea face poliție politică*. Autorii nu se dau după deget, nu caută eufemisme, ci o spun direct, așa cum le stă bine unor condeieri.

Cea de a doua regulă a unui Intelligence riguros și dat dracului: toate serviciile de informații încalcă legea. Nu există spioni legali.

Noua ordine mondială într-un sistem internațional bazat încă pe state se rezumă de fapt la încercarea magistrală, șireată, teroristă, strata-gemică și fără nici un fel de milă, a unei elite mondiale oculte de a constitui un guvern mondial care să concentreze, în mâna ei absolută, prin toate mijloacele posibile, dar mai ales prin cele superfinanciare, puterea. Că lumea se îndreaptă, nolens, volens, spre un soi de guvernare mondială, pare o chestiune nu numai evidentă și posibilă, ci, în perspectiva tehnologizării culturii și în cea a unui modus vivendi bazat pe rețea, chiar necesară. Dar o elită ocultă (p. 23), însetată de putere, atunci când încearcă să sară peste etapele necesare ale unei construcții durabile, nu numai că generează un efect de meșter Manole, dar poate produce și chiar produce! un haos monstruos, de tipul crizelor economice și financiare care au zguduit și încă zguduie lumea și, evident, de tipul unui război mondial permanent, care, din când în când erupe catastrofic.

Conspirația Apocalipsei și masoneriei, cel de al patrulea „Reich”... par povești. Dar nu sunt povești. Sunt ceva cu dus-întors, văzut în 3 D fabulos și amplificat.

Wells, conspirația la vedere, a fi sinarhist adică ghidat de marii maeștrii Ascensionați pentru pregătirea celei de a doua veniri a lui Hristos. Marea Fraternitate Albă, planul ei ezoteric interior pentru a supraveghea trecerea la noua ordine mondiale (NOM) etc. etc...

Termenul *Al Patrulea Reich* este folosit de teoreticienii conspirației, nu ca să fie mai interesanți, ci pentru a părea mai înspăimântători de când sunt în invizibilitatea lor... Un presupus guvern mondial va fi dominat de fasciști și de evrei... Asta vor ei să spună. La toate aceste teorii care încep să umple paginile web, se adaugă cele privind Extraterestrii și intraterestrii. Ca totul să fie perfect pe dos...

Lovitură de stat, elicoptere negre, promovarea consumului, cabaliștii, catharii, cavalerii templieri, rosicrucienii, francmasonii, iluminatiții etc... pun în aplicare o Nouă Ordine Mondială printr-o religie „New Age”, cultul imperial al lui Antihrist...

Oricât de ciudate sau de înspăimântătoare și de fantasmagorice ar părea aceste cuvinte, știm cu toții că ele există nu numai pe paginile reale și virtuale, ci și în capul unor capi care se cred încă de pe acum stăpânii absoluți ai tuturor lumilor...

Unele din suporturile reale ale acestor fantasmagorii se află în tehnicile de manipulare, în tehnicile de controlare a minții, tehnici și practici cât se poate de reale, în infinita lăcomie (și ea existentă, în diferite proporții, în fiecare biped uman care face umbră Terrei!)...

Papa Benedict al XVI-lea a spus că vinovată de prăbușirea financiară mondială este mentalitatea profitului...

...Profit, societate de consum, îndatorare infinită a fiecărui om, noi forme de sclavie, dependență veșnică de bănci și de elite inculte (singura cultură a acestor elite ale umbrei fiind cea a banului), om-consumator, om-dator, om-dependent, om-de-nimic...

Care este însă rolul serviciilor secrete în toată această nebunie a luptei pentru putere și dominație planetară? (p. 30) Abia acum, în acest vortex curcubeic, au intrat în rol serviciile secrete sau fac acest lucru de când există oameni, interese și putere? Răspunsul este unul cât se poate de simplu: Unde există un om, există un gând rău, unul bun și cel de al treilea suspect. Unde există doi oameni, există două gânduri bune, două gânduri rele, două gânduri suspecte și doi spioni primari, inteligenți și puși pe rele. Unde există șapte miliarde de oameni, există șapte miliarde de suspecți, șapte miliarde de spioni, 14 miliarde de ochi și 14 miliarde de emisfere cerebrale care caută, caută și caută... Ecce homo!

Autorii evită să intre în acest labirint. Dar nu scapă de el. Cine a citit *Arthashastra* a indianului Kotylio lucrare monumentală a antichității, în multe volume sau doar cele vreo 30 de pagini cât are *Arta războiului* a lui Sun Tzi a aflat deja că anticii se spionau între ei la fel de mult precum contemporanii noștri, iar grecii n-au ezitat să folosească, pentru a crea premisele necesare cuceririi Troiei, un cal troian... „Indicațiile” conținute în aceste două lucrări de referință ale antichității se constituie în adevărate ghiduri chiar și pentru spionii din ziua de azi...

Autorii scriu câteva rânduri despre Lysandru, conducătorul spartanilor, care utiliza, în vremea aceea, o formă timpurie de scriere secretă pe tăblițe de lemn acoperite cu ceară...

În Imperiul Roman, exista o poliție secretă „frumentarii”, care avea și atribuții de cenzură. Romanii erau experți în manipulări politice, spionaj și operații murdare. Cuvântul terorism vine de la terror-terroris, foarte obișnuit în practica legiunilor romane de supunere prin frică și terorizare a populațiilor cucerite. Toate puterile lumii sunt experte în așa ceva. Nu

există putere fără informații, nu există informație fără spionaj, nu există spionaj fără încălcarea legii...

Hannibal folosea, de asemenea, culegerea de informații. Spionii romani au descoperit locul unde se ascundea în Nicomedia, obligându-l pe acesta să se sinucidă.

Decebal și Cezar se foloseau și ei de spioni, de iscoade. Spionul lui Decebal, pe numele său cunoscut și de noi Atticus a ajuns până în Senat. Ar fi interesant să aflăm cam câți membri ai Parlamentului de azi al României sunt, între altele, și spioni ai unor țări străine care iubesc atât de mult neamul românesc...

În fiecare legiune romană din vremea lui Cezar, existau 10 spioni sau iscoade. Unii lucrau pentru Cezar, alții, inclusiv fidelul său, Brutus, lucrau pentru alții... Cezar a creat chiar și un alfabet al spionilor bazat pe substituirea literelor.

Theodora a fost șefa spionajului bizantin, iar spionii acesteia au salvat tronul lui Iustinian. Biserica catolică nu putea să nu aibă, cum bine se știe, o rețea amplă de spioni. Nu știm dacă o mai are și acum, dar așa cum se petrec lucrurile prin Ardealul nostru de azi, mira-m-aș să nu...

„Gentleman spy” este un concept folosit de englezi. Ceea ce înseamnă că o bună parte dintre spionii britanici proveneau din medii culturale. Pierre Alamire (1470–1536), compozitor, inginer, diplomat și spion e un exemplu.

În Franța, agenții lui Richelieu au făcut istorie. Și legendă.

Marele pictor Peter Paul Rubens (1577–1640) a acționat și ca mesager secret.

Undeva, în miezul acestui volum autorii scriu: *Pe înălțimea Kahlenberg din apropierea Vienei a fost fixată o inscripție cu textul: „În amintirea soldaților români care, în anul 1683, în timpul asediului Vienei, au contribuit la salvarea orașului”. Nutrind speranța de a scăpa de suzeranitatea Porții, dar neputând interveni direct în lupte, domnul Țării Românești, Șerban Cantacuzino (1678–1688), și cel al Moldovei, Gheorghe Duca, au ales calea unor inițiative informative, de spionaj și chiar a sabotajului (înlocuirea ghiulelelor din tunuri cu paie), acționând, ca să folosim o terminologie modernă, ca „agenți dubli”. Astfel, Șerban Cantacuzino a mijlocit circulația curierilor imperiali, dar și a informațiilor, înștiințându-i pe austrieci, într-un moment deosebit de critic, că turcii nu mai au resurse să continue asediul.*

Stolnicul Constantin Cantacuzino (1655–1716) a fost unul dintre cărturarii vremii care s-au implicat în acțiuni informative, devenind conducătorul a ceea ce poate fi considerat primul serviciu de acest fel din Țările Române. Printre activitățile desfășurate la „Cancelaria secretă”, pe care a organizat-o la Curtea Veche, se numărau: primirea agenților care aduceau informații din diferite țări, redactarea, traducerea, dar și „deschiderea” corespondenței secrete. Dealtfel, stolnicul a conceput și un „cifru”. Palatul de la Mogoșoia găzduia adesea întâlniri secrete cu trimiși străini, uneori travestiți, care apoi erau îndrumați să plece pe drumuri tainice. O abilitate deosebită a stolnicului era aceea de a obține informații de la interlocutori străini fără ca aceștia să-și dea seama, mai ales în cursul unor ospete stropite cu vinuri bune. (...)

Grigore IGhica (1660–1664) l-a numit pe Nicolae Milescu Spătarul (1636–1708) agent diplomatic („capuchehaie”) la Poarta Otomană. Milescu a acționat ca „agent de influențare” pentru fostul domn Gheorghe Ștefan. S-a familiarizat cu metodele „spionajului diplomatic” la diferite curți europene. Acestea au fost probabil motivele pentru care Milescu, la recomandarea lui Dositheu, patriarhul Ierusalimului, a fost primit în rândul curtenilor țarului Rusiei, Aleksei Mihailovici, care îl va trimite într-o misiune secretă în China, unde trebuia să culegă informații și să stabilească relații politice confidentiale sau, cum se specifica în mandatul („ucazul împărătesc”) primit, „să facă cercetări, folosind orice mijloace, pe lângă toți cei ce au vreo cunoștință despre cele arătate și să afle adevărul adevărat”.

(...)

Faptul că Țările Române prezentau interes pentru puterile europene este dovedit și de prezența aici a unor agenți. Între alții, este vorba de Matteo Murano (?–1503), medic, dar, de fapt, agent pentru Veneția, sosit, în august 1502, la curtea lui Ștefan cel Mare pentru a-l trata pe domnul moldovean. Unele izvoare medievale dau ca sigură asasinarea marelui domnitor român de către Murano, prin folosirea unui unguent „miraculos” otrăvit. Ordinul ar fi venit direct de la vârful Bisericii Catolice, după ce Marele Ștefan ar fi dat asigurări Porții Otomane că nu va interveni într-un viitor conflict dintre creștini și turci. Motiv pentru care, până mai ieri, „Atletul Creștinătății” devine inamicul public numărul 1 al Vaticanului.

(...)

Activitatea informativă, de spionaj, desfășurată de Imperiul Habsburgic în Țările Române se intensifică și capătă un caracter tot mai organizat odată

cu înființarea, în 1782, a agențiilor diplomatice. Consulii austrieci, dar și ai altor Mari Puteri, transmiteau date prețioase, referitoare în special la intențiile Imperiului Otoman, obținute prin intermediul unor rețele de informatori în Țările Române. Spre exemplu, în martie 1794, agentul „comercial” Markelius îi scrie cancelarului Austriei, Kaunitz despre „fondurile pentru plata agenților noștri”.

Dar în Țările Române acționau și agenți ai Prusiei sau Angliei, astfel încât acestea deveniseră un loc important pe harta „războiului secret”, așa cum vor rămâne și în secolele următoare.

Autorii spilkuesc informații importante din lumea celor care s-au ocupat și se ocupă de acest război din umbră al umbrelor de tot felul. Nu lipsesc William Moorcroft (1767–1825), considerat pionier al cunoașterii geografiei Munților Himalaia, Francis Younghusband (1863–1912), care a avut un rol important în explorarea drumurilor spre India și China. Considerat unul dintre cei mai eficienți spioni pe care i-a avut Anglia în secolul XIX, Francis Richard Burton (1821–1890) a fost, în același timp, un explorator și om de știință de excepție în Orientul Mijlociu și Africa, dar și traducător al colecției de basme „O mie și una de nopți”.

Autorii vorbesc de Biroul 2 francez, de Afacerea Dreyfus, de Louise de Keroualle (1649–1734) care a fost considerată ca fiind „cea mai cunoscută dintre spioanele franțuzoaice” din secolul XVII, despre activitatea de agent a „spionului travestit”, Charles Éon de Beaumont (1728–1810), agent al serviciului secret regal („Secret du roi”) în Rusia și Anglia, despre armata de spioni a lui Napoleon, de cei 10.000 de spioni germani, printre care se afla și Johann Gotfried Brügemann (1750–1802), care a furat secretul războiului de țesut din Anglia, dar și despre baroneasa Kaulla (1850–1910), devenită amantă a ministrului Apărării al Franței...

...Benjamin Franklin (1706–1790) a fost și el spion... Agențele uni-oniste americane, agenții lui Cuza, operațiunea „Servieta”, trădarea lui Maiorescu, sacrificarea lui Eminescu..., „Military Intelligence” (MI5), creat în 1909, castelul Peleş devenit loc de întâlnire a unor agenți care aveau legături cu ofițeri din Austro-Ungaria și au executat misiuni de recunoaștere în munți..., Sidney George Reilly (1874–1925), cel mai important agent britanic în Rusia, „deutschland uber alles und Mata Hari”, „Sovieticul” Jack London, Moruzov și Cristescu..., spionii atomici, Richard Sorge, agenții dubli etc. etc.

Autorii nu scapă niciunul dintre momentele cruciale ale marilor bătălii din umbra și penumbra cunoașterii, din anticamerele colosalelor decizii care au schimbat lumea și care, probabil, o vor duce, în cele din urmă, fie la pieire, fie la reînălțare. Managementul informației este dur, spectaculos, dar necesar și continuu. Aici nu există nici milă, nici compasiune, ci doar luptă. De aceea, serviciile secrete din toată lumea, deși sunt controlate de parlamente și de alți piloni sau stâlpi ai puterii, sunt, de fapt, lăsate în deplină libertate pentru a-și face treaba. Ele nu pot fi îngrădite, pentru că nu există garduri în domeniul informației. Este o iluzie să crezi că-i poți controla pe cei care aduc, din cele mai tenebroase umbre, crâmpeli de lumină care ajută puterea să vadă, să înțeleagă, să existe. A dori să controlezi cu orice preț spionii, înseamnă a-ți tăia creanga de sub picioare, a-ți arunca de unul singur, de bună voie și nesilit de nimeni, țărână în ochi. Viața spionilor și a tuturor celor care lucrează în domeniul informațiilor este importantă doar atunci și numai atunci când produce informație. De aceea, în lumea spionilor există cu totul alte legi decât cele existente în lumea obișnuită. A scrie despre o astfel de viață chiar dacă o cunoști foarte bine este și va fi totdeauna un mare risc. Riscul de a nu ști despre ce vorbești. Dar și un foarte mare avantaj, atunci și numai atunci când chiar știi despre ce scrii. Este și cazul autorilor acestui volum despre umbra războiului din umbră, care știu foarte bine despre ce vorbesc.